

NAAR AMERIKA

Vandaag het vervolg over de oud-Roermondenaar Marcel Beulen (27). Hij is vier jaar werkzaam geweest aan de Universiteit Twente om een promotieonderzoek uit te voeren. Vorige maand promoveerde hij in de supramoleculaire chemie. De titel van zijn proefschrift zegt mij persoonlijk niet zoveel, maar is er natuurlijk wel een voor de fijnproevers op dit gebied: 'supramoleculaire interacties aan zelf-organiserende monolagen op goud'. Zo! Voor degenen die dit niet veel zegt, nog een nadere toelichting: Beulen heeft gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw sensor-systeem voor de detectie van zware metalen in afvalwater. Nu duidelijk?

Marcel Beulen is er ondanks zijn tijdrovende opleiding toch nog in geslaagd volop te schaken. Hij heeft de laatste jaren geschaakt bij ESGOO in Enschede en bij de Duitse club Castrop-Rauxel. Deze clubs zullen hem nu helaas kwijt raken, want Beulen vertrekt binnenkort voor minstens een jaar naar de Verenigde Staten. Per 1 augustus is hij werkzaam als post-doc aan de universiteit van Miami, Coral Gables, Florida. Hij kan daar niet competitie schaken. Het schaken in de VS is namelijk vrij ongeordend. Er is geen 'landelijke' teamcompetitie zoals we die in Europa kennen. In Amerika wordt wel des te meer in cafés en restaurants geschaakt volgens het principe 'wie komt, schuift aan en speelt een partij (of meerdere)'. Dat kan gedurende de hele week. Marcel zal dan ook waarschijnlijk op gezette tijden aanschuiven, zo heeft hij me laten weten. Verder zal hij in Amerika wat toernooitjes gaan spelen. Hij denkt er over om mee te doen aan een van de grote open toernooien zoals de 'New York Open' of 'Philadelphia Open' en voorts is hij vast van plan om op Internet te schaken, wat hij nu ook al geregeld doet.

Diagram 1

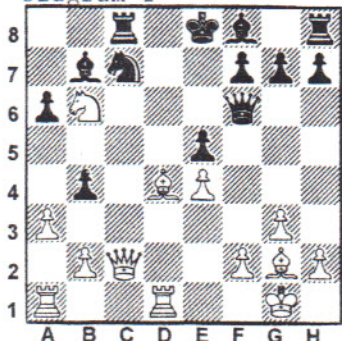

Diagram 2

De Venlose Schaakvereniging komt komend seizoen met drie teams uit in de landelijke competitie van de KNSB. Het is zeldzaam in Nederland dat een club met drie teams op dit hoge niveau mag acteren. Hier een slotfragment van een van de betere spelers van Venlo 3 van het voorbije seizoen, Piet Thijssen.
Wit: P.Thijssen (Venlo 3)
Zwart: D.Brorens (VSM 2)

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 19.Pb6! Het liep als volgt af: 19...Pb5 20.Pxc8 Pxd4 21.Txd4 exd4 22.e5 en zwart geeft op.

Bert Coenen was het voorbije seizoen de 'reuzendoder' van de interne competitie van SV Schaesberg, want hij versloeg onder meer de topspelers Henk Temmink en Hans Hageman. Ook Wil Verreck moest in het stof bijten. Hoe dat gebeurde, zien we hier.
B. Coenen-W. Verreck. We komen in de partij nadat zwartspeler Verreck, die afgelopen seizoen wat beneden zijn kunnen is gebleven, de zwakke zet 15.. Df7 heeft gespeeld. Na 15.. e4 zou zwart een goede

stelling hebben gehad.

ZIE DIAGRAM 2.

Nu begint wit een mooie opruimcombinatie: 16.Pfxe5 Pxe5 17.Pxe5 Lxe5 18.Lxh5 Dxh5 19.Txe5 Lxa2 20.Le7 Tae8 21.Tde1 Tf7 22.Da4

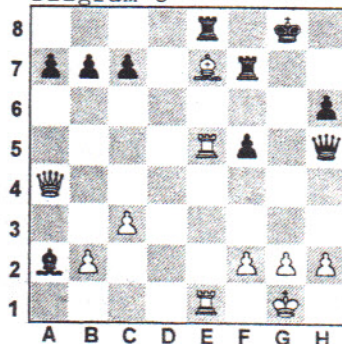
ZIE DIAGRAM 3. 22..Tfxe7

23.Txe7 Txe7 24.Txe7 Lf7 25.h4 c6 26.Txb7 De2 27.Dd4 en zwart geeft op.

Morgen gaat het 5e Internationaal Jeugdschaaktoernooi Limburg van start. Het is vrijwel het sterkste toernooi dat in Limburg gespeeld wordt met een gemiddelde rating van 2000. Het is een samenwerking tussen drie clubs, VSM uit Maas-tricht, DJC uit Stein en BSV uit Ble-rick. Om beurten is een van deze verenigingen de gastheer voor dit toernooi. Dit jaar valt de eer te beurt aan DJC. Er wordt tot en met zondag gespeeld in café 't Kempke, Smeetsstraat 16 in Stein. De deelnemers zijn jeugdspelers tot en met twintig jaar uit uit Nederland, België, Frankrijk, Luxemburg, Duitsland en Zwitserland. Het toernooi is bedoeld om jeugdspelers van eigen verenigingen en uit de provincie Limburg een kans te geven zich met internationale jeugdtoppers te meten. De spelers worden ondergebracht bij gastgezinnen. Vriend-schap en gezelligheid staan hoog in het vaandel. Zo hadden de spelers vorig jaar een 'avondje Maastricht'. Dit kwam het schaken niet in alle partijen ten goede. Eén partij werd al na één zet remise gegeven...! Maar het tekent wel de leuke sfeer.

Over sfeer gesproken. De nog jonge vereniging De Meerloper houdt zondagmiddag een midzomer schaakspektakel in bar Bram in Swolgen. Er wordt geschaakt (ook met computers) maar de barbecue en live muziek zijn net zo belang-rijk.

Diagram 3

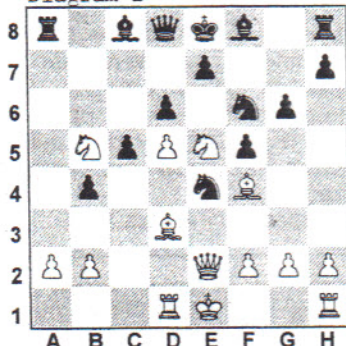
ROLSTOEL

Gaat het er serieus aan toe op een schaakclub? Het antwoord is 'ja en nee'. Achter het bord is het bloedserieus en wordt een algemeen stilzwijgen zeer op prijs gesteld. Anderzijds straalt er volop gezelligheid van een clubavond af, want als de partijen zijn afgelopen en de spelers gaan analyseren, vluggeren of een partijtje kletsen aan de bar, is het vermaak groot. Zelf speel ik op dinsdagavonden bij de vereniging De Postertoren in Melick. Een niet al te grote, gezellige club. We kruisen de degenen in een sfeervol zaaltje van De Paers-sjtal. Voordat we beginnen, wordt de landelijke en internationale actualiteit doorgenomen en wordt er bijgepraat over werk of familie. Als een eerste consumptie genuttigd is, begeven we ons richting schaakzaal waar de materiaal kast wordt geopend om borden, stukken en klokken tevoorschijn te halen. De wedstrijdlerder maakt bekend wie tegen wie speelt, men brengt alles in gereedheid en de notatieboekjes worden opengeslagen voor het noteren van de zetten. Als de strijd eenmaal aan de gang is, hoor je alleen het getik van de schaakklokken. Af en toe valt er een opmerking of een grap. Sommigen wandelen langs de borden om de situaties bij de anderen in ogenschouw te nemen. Na verloop van tijd gaat de eerste koning om.

Veel schakers zouden niet komen als het niet zo gezellig was. Iemand die het sociale contact zeker even belangrijk vindt als het schaken, is Con Houben uit Melick. Hij is de Mona Lisa van de schaaksport, want hij lacht net zo hard na een nederlaag als na een overwinning. Dat dwingt respect af, want het is moeilijker een goed verliezer te zijn dan een goed winnaar. Con heeft

Diagram 2

humor hoog in het vaandel staan. Tijdens een van onze laatste clubavonden bracht hij weer eens de hele club aan het lachen. Na een partij bestelde hij voor zichzelf en zijn tegenstander een pilsje. Gezet in zijn rolstoel (Con is lichamelijk gehandicapt) nam hij zijn zaktelefoon en belde de barkeeper die een zaal verderop verbleef. „Leon met Con. Breng je even twee pilsjes?” In een mum van tijd werd hij bediend. Een clubgenoot die lachend zei dat hij deze voorkeursbehandeling maar niets vond, kreeg lik op stuk van Con: „Dan moet je ook maar een rolstoel aanschaffen..!” Theo Gransier (SV Brunssum) maakte dit seizoen zijn partij tegen een speler van Heerlen mooi uit.

ZIE DIAGRAM 1.

Wit (Gransier) speelt 29.Dxc5 waarna volgt 29... Td1+ 30.Txd1 Dxc5 31.Td8+ Tf8 32.Ld5+ Kh8 33.Txf8 Dxf8 34.Txa7 g6 35.Ta8 Dxa8 36.Lxa8 en zwart geeft op.

Marcel Winkels (SV Schaesberg) boekte dit seizoen een knappe overwinning op de sterke Gert-Jan Ludden (rating 2224) van de club Messemaker 1847 uit Gouda. Ludden-Winkels

1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cxb5 a6 5. Pc3 axb5 6.e4 b4 7.Pb5 d6 8.Lf4 Pbd7 9.Pf3 Pxe4 10.Ld3 f5 11.De2

Pdf6 12.Td1 g6 13.Pe5?!

ZIE DIAGRAM 2.

Wit heeft 13.Pe5 gespeeld. Een verrassende zet, waar hij een uur over nadacht. 13...dxe5 14.Lxe5 Kf7 15.Pc7 Pd6 16.Pxa8 Lb7 17.Lxf6 exf6 18. De6+ Kg7 19.h4 h5 20.0-0 Lxa8 21.Tfe1 Dc8 22.Tc1 Kh7 23. Dxf6 Lxd5 24.Tcd1 Dc6 25.b3 Pe4 26.Dxc6 Lxc6 27. Lxe4 fxe4

ZIE DIAGRAM 3.

De in tijdnood verkerende witspeler Ludden had volgens Winkels beter niet kunnen afruilen. Volgens Winkels is het nu in feite al een gelopen race. 28.Td8 Lg7 29.Txh8+ Lxh8 30.Te2 Ld4 31. Kh2 Kg7 32.Kg3 Kf6 33.Kf4 Le5+ 34. Ke3 Kf5 35.g3 Lb5 36.Tc2 Ld4+ 37. Kd2 Lxf2 38.Kd1 Ld4 en hier overschreed wit de tijd. Zijn stelling is echter hopeloos. De e-pion ruikt op met z'n minst torenwinst.

Ook komend seizoen wordt de slotronde van de teamcompetitie van de Limburgse bond gezamenlijk gespeeld. De reacties op het eerste evenement in deze opzet, in maart 1999, waren positief en de sponsoring is weer rond. Voor Limburg betekent dit mooi nieuws, want het gaat om het grootste evenement in de Limburgse schaakgeschiedenis met zo'n 500 deelnemers. Het vindt plaats op 16 april 2000 in Motel Stein-Urmond.

Ook tijdens de zomer wordt nog geschaakt. Zo start maandag in zaal Apollo in Blerick het 22e Jac Jansen snelschaaktoernooi "Schaken met de Meester". Speeldata zijn 19 en 26 juli en 2, 9, 16 en 23 augustus, aanvang 20.00 uur. De deelnemers mogen hun drie beste speelavonden mee laten tellen voor het klasement. Men hoeft dus niet per se elke speelavond mee te doen.

Diagram 1

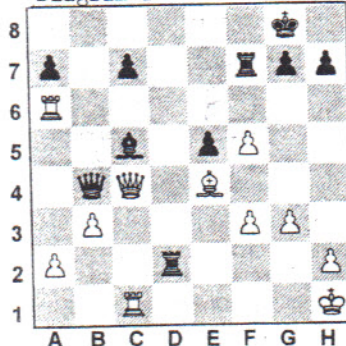
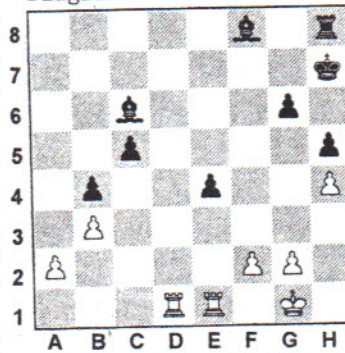

Diagram 3

RAUWE KREET

Op de donderdagavond zitten in de meestal goed gevulde zaal van het Streepkruis in Schaesberg zo'n vijftig schakers ernstig en geconcentreerd achter de borden. Behalve het getik van de klokken en af en toe wat onderdrukt gefluister is het er stil en rustig. Onlangs werd deze vredige stilte plotseling door een hartverscheurende rauwe kreet verstoord. Wat was er gebeurd? Fritz Gunkelmann, die met wit tegen Herman Raub een volkomen gewonnen stelling had weten te bereiken, moest na een paar grove blunders opgeven. Volkomen ont-daan vervloekte hij de dag waarop hij aan het schaken was begonnen en zwoer nooit meer de stukken uit de doos te halen. Herman Raub kon er natuurlijk ook niets aan doen en was zich van geen kwaad bewust. Hij probeerde zijn tegenstander zelfs te troosten, maar nee, Friedrich was niet meer op te beuren. Gebroken en geknakt strompelde hij naar de bar om zijn verdriet in een wit wijntje te verdrinken. Om u een indruk te geven van de gapende afgrond die zich voor de ogen van Fritz moet hebben opengedaan, volgt hier de vermaledijde stelling.

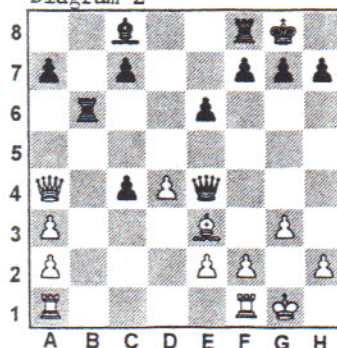
ZIE DIAGRAM 1.

Wit is aan zet en kan het in twee zetten uitmaken, bijvoorbeeld 35.Dd5+ Td7 36.Dxd7 mat of 35.Dd5+ Ke8 36.Tc8 mat. Onbegrijp-

Diagram 1

Diagram 2

pelijk, maar de witspeler zag het niet. Hoe de partij in werkelijkheid aan zijn einde kwam werd niet meer opgeschreven en Fritz weigert zich het debacle te herinneren. Overigens... Fritz zat op de volgende clubavond toch weer opgewekt en met nieuwe moed achter het bord tegen Gata Grigorjan. Alles wat ooit gezegd, gezworen of zelfs gedacht was, was weer vergeten en de eerstvolgende tegenstander had het zels zwaar te verduren...! (tekst met dank aan Frits Esser).

Hier volgt een mooie partij uit de bondscompetitie van de KNSB tussen Peter Schoeber, uitkomend voor Venlo 2, en Arno Henzen die de belangen van SV Schaesberg 2 verdedigt.

Schoeber-Henzen
1.Pf3 Pf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 Le7
5.0-0 0-0 6.d4 dxc4 7.Pe5 Pc6
8.Pxc6 bxc6 9.Lxc6 Tb8 10.Pa3
Lxa3 11.bxa3 Pd5 12.Da4 Tb6
13.Lxd5 Dxd5 14.Le3 De4!

ZIE DIAGRAM 2.

De stelling na 14....De4!
15.d5 Ta6 16.Dd1 exd5
(zwart heeft een pion gewonnen en gelet op de dreiging Lh3 heeft wit niet veel beters dan af te wikkelen naar een verloren eindspel met ongelijke lopers)
17.Dd4 Dxd4 18.Lxd4 Te8 19.e3
Lf5 20.Tfd1 Txa3 21.f3 h5 22.Kg2
Tb8 23.h3 c3 24.g4 c2 25.Tdc1
hgx4 26.hgx4 Lg6 27.Kg3 Tb1
28.Kf4 c5

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 28... c5
29.Lxc5 Tc3 en wit geeft op, want na 30.Ld4 Txa1 31.Txa1 c1D is het afgelopen.

Ook uit de wedstrijd tussen de tweede teams van Venlo en Schaesberg komt de volgende partij.
Wit: B.van der Grinten (Venlo 2).
Zwart: S.Bakker (Schaesberg 2).
Nadat zwart 16... Lh6? had gespeeld, speelde wit 17.Pcd5. Hoe het er dan voor staat, zien we in het diagram.

ZIE DIAGRAM 4.

Hierdoor verliest zwart een stuk en moest enkele zetten later opgeven.

De Persoonlijke Kampioenschappen van Limburg vinden voor het eerst niet in de (na-)zomerperiode plaats, maar in het najaar. De 71e titelstrijd wordt gehouden in november. De voorlopige data zijn 20, 21, 27 en 28 november. Er wordt gespeeld in: kampioensgroep; 1e klasse; 2e klasse; 55-plussers. De Heerlense schaakvereniging tekent voor de organisatie onder auspiciën van de Limburgse bond.

Op zaterdag 4 september is de 2e Provinciale schaakdag met tal van activiteiten van de veertig Limburgse verenigingen.

Spreek van de week: 'Grootmeesters kunnen ook niet toveren, ook al kunnen ze beter goochelen dan wij'.

Diagram 3

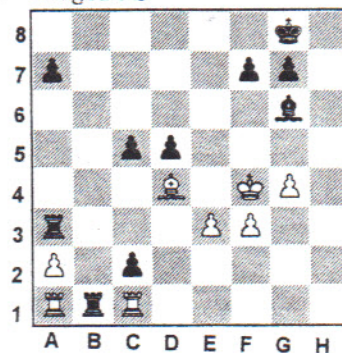
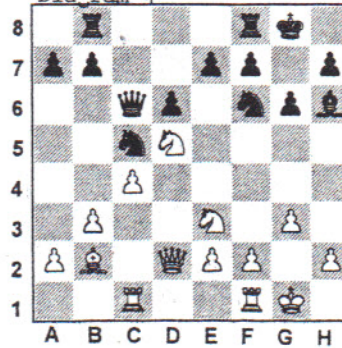

Diagram 4

BABELLAARS

De Nederlandse oud-wereldkampioen Max Euwe heeft zeer veel geschreven. Via de heer Bakhuizen uit Alkmaar is het Max Euwe - Centrum in Amsterdam onlangs in het bezit gekomen van twee tot dan onbekende korte teksten van de hand van Euwe, in diens eigen handschrift. De stukjes zijn vermoedelijk rond 1940 geschreven. De vader van de heer Bakhuizen heeft ze waarschijnlijk bijna zestig jaar geleden in een doosje opgeborgen. Een van de teksten volgt hieronder onder de titel 'Babbelaars'.

Het gebeurde tijdens de schaakwedstrijd te Margate, 1939. Iedere middag na de beëindiging van de dagelijkse ronde kon men den Estlandsen grootmeester Paul Keres en zijn landgenoot Ilman Rand hun slentering langs de boulevard zien maken. Gesproken werd er alleen, als een van hen kiespijn had, maar beiden bezaten een onverwoestbaar gebit. De twee plachten zich zwijgend bij elkaar te voegen en elkaar hoogstens een hoofdknik als afscheid na volbrachte verstrooiing te gunnen. Op zekere dag bestond het gezelschap uit drie man. De nakoemeling was een Zweed, zelf een geboren zwijger, die met gepaste uitdrukingsloosheid de wandeling voltooide en zich met niets dan een bescheiden 'Nu, tot ziens' terugtrok. Hetzelfde gebeurde de volgende dag. De daaropvolgende slenterden de Estlanders echter weer getweën. De Zweed ontbrak. Het was Rand aan te zien dat dit hem verbaasde, maar er kwam geen woord over zijn lippen. Eindelijk stond hij stil en keek Keres vragend aan. De

aldus 'aangesprokene' remde eveneens en antwoordde, zonder op te zien of een spier van zijn gezicht te vertrekken: 'Parem; koneleb palgu' (Beter zo; hij praat te veel). Waarop zij de wandeling zwijgend vervolgden.

(Keres won het toernooi voor Capablanca en Flohr, die de tweede plaats deelden. Euwe zelf deed niet mee.)

Mart Nabuurs uit Venlo is op het Nederlands kampioenschap voor spelers tot 12 jaar in Rijswijk uitstekend voor dag dag gekomen. Hij had zich vantevoren ten doel gesteld om bij de eerste 25 te komen, maar het werd veel meer. Hij werd 7e met een score van 6,5 punten uit 9 partijen. Kampioen werd Daniel Stellwagen, een van 's lands grootste talenten, waar niemand tegen opgewassen was. Hier volgt het slotfragment van een van Marts winstpartijen in Rijswijk. We zien hier hoe Mart de partij bekwaam afmaakt.

Nabuurs-Ris

Zie DIAGRAM 1, de stelling na 30... h5 31.gxh6+ e.p. Kh7 32.Tf1 Txa3 33.Dd7 Lf6 34.De8 Kxh6 35.Dxf7 Tb3 36.f4 Dxb4 37.Txb3 Dxb3 38.Tf3 Dd1+ 39.Kh2 Dxf3 40.gxf3 b4 41.Df8+ Kh7 42.Db8 a5 43.Db5 (1-0)

De stedenkamp tussen Genk en Geleen begint langzaam maar zeker een goede traditie te worden. Ditmaal werd in Genk gespeeld. De Belgen zegevierden overtuigend. Hier een moment uit deze ontmoeting.

Zie DIAGRAM 2.
Peter van Dinteren speelt hier met

wit een alles-of-niets-partij tegen Johan Kocur, de voorzitter van Genk. Beide spelers zijn in de aanval. Zwart, die in de diagramstelling aan zet is, wil er onmiddellijk een einde aan maken en speelt Txc3. Wit moet nu niet de toren terugnemen door bxc3 want dan komt het dodelijke Lxc3. Dus witspeler Peter van Dinteren speelt gxh7+! Nu volgt Kxh7 en vervolgens speelt wit Txc3! en zwart gaf op. Een spectaculair slot. Zwart had vanuit de diagramstelling beter niet Txc3 kunnen spelen, maar het betere fxg6, maar ja, het was een partij met verkorte bedenktijd (rapid) en dan kun je natuurlijk niet alle varianten overzien.

Wist u...dat 's werelds beste schaker Gary Kasparov omstreeks zijn elfde jaar zijn naam heeft veranderd van Weinstein in Kasparov? Vaak wordt gedacht dat dit was om zijn Joodse achtergrond te verbergen. Dit is echter niet zo. De reden was dat vanaf de tijd dat zijn vader ziek werd, hij bij zijn moeders familie introk, de Kasparovs, en het leek hen toen beter dat hij hun naam aannam. Gary Kasparov werd als Garik Weinstein geboren in Bakoe.

Schaken is eeuwen geleden in verband gebracht met de krijgskunst. De grote Sovjet-leiders Marx en Lenin - in hun vrijetijd verwoede schakers - zagen ook in dat het schaken logisch analyseren stimuleert en van grote opvoedkundige waarde is. Zij beschouwden het vooral als een methode om de wilskracht te versterken, te oefenen in besluitvaardigheid en de zenuwen te beheersen.

Diagram 1

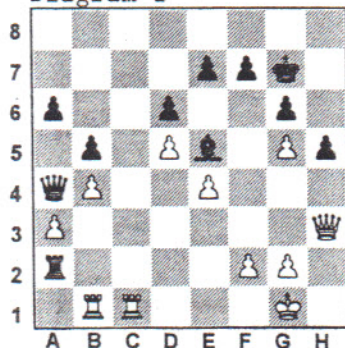

Diagram 2

